

2021-10-19

B E S L U T

Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial
Verkställande direktören
Box 7523
103 92 Stockholm

FI Dnr 20-13007
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Kopia till: Styrelsens ordförande

Föreläggande att göra rättelse

Finansinspektionens beslut

1. Finansinspektionen förelägger Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial, org. nr. 516401-9811, att senast den 30 juni 2022 bedöma hur de produkter och tjänster som banken tillhandahåller i Sverige, och som banken ännu inte har riskbedömt fullt ut, kan utnyttjas för dels penningtvätt, dels finansiering av terrorism, och att göra en bedömning av hur stor risken är för att detta sker.
2. Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial ska senast den 29 juli 2022 skriftligen redovisa till Finansinspektionen att åtgärderna är genomförda samt hur åtgärderna har resulterat i att föreläggandet har följts.
3. Beslutet enligt 1 och 2 ska gälla omedelbart.

(15 kap. 15 a § och 17 kap. 1 § femte stycket lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse)

Hur man överklagar, se bilaga.

1. Ärendet

Finansinspektionen inledde i juni 2020 en undersökning med syfte att kontrollera Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filials (banken) efterlevnad av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättsföreskrifterna). Undersökningen avgränsades till en granskning av bankens allmänna riskbedömning, riskbedömning av kunder och kundkännedomsåtgärder.

Finansinspektionen skickade den 22 december 2020 en avstämningsskrivelse till banken, i vilken Finansinspektionen redogjorde för sina iakttagelser och preliminära bedömningar. Banken inkom den 8 februari 2021 med en svarsskrivelse på avstämningsskrivelsen, var i banken presenterade åtgärdsplaner. Därefter hade Finansinspektionen och banken ett antal möten, där banken presenterade de åtgärder som redogjordes för i svarsskrivelsen. Banken inkom vidare med ytterligare skriftliga förtydliganden avseende sina åtgärdsplaner.

Finansinspektionen beslutade den 21 maj 2021 att inleda en ingripandeprövning av banken avseende de tre undersökta områdena. Finansinspektionen gav banken tillfälle att yttra sig över inspektionens iakttagelser och preliminära bedömningar till den 13 augusti 2021.

Den 3 september 2021 inkom banken med ett svar på Finansinspektionens begäran om yttrande. I yttrandet presenterade banken mer detaljerade åtgärdsplaner och redogjorde för vid vilka tidpunkter de olika åtgärderna ska vara genomförda.

I detta beslut behandlar Finansinspektionen de brister som inspektionen har funnit när det gäller bankens allmänna riskbedömning. Inom ramen för undersökningen har dock Finansinspektionen även gjort gällande att bankens modell för riskklassificering av kunder har varit bristfällig, då banken inte har beaktat omständigheter som enligt penningtvättslagen kan tyda på hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism i tillräckligt stor utsträckning. Finansinspektionen har också gjort gällande att banken fram till och med 31 maj 2020 inte har haft tillräckliga och aktuella kundkännedomsuppgifter för en stor majoritet av sina kunder, samt även att banken inte har beaktat uppgifter om affärsförbindelsens syfte och art i tillräckligt stor omfattning. Banken har emellertid under undersökningens gång antingen åtgärdat dessa brister eller presenterat åtgärdsplaner för att komma till rätta med dem. Åtgärdsplanerna framstår som trovärdiga både vad gäller omfattning och tid för genomförande. Det saknas därmed anledning att ingripa mot banken i dessa delar.

2. Finansinspektionens bedömning

2.1 Tillämpliga bestämmelser

Av 2 kap. 1 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker (allmän riskbedömning). Av bestämmelsens andra stycke framgår bland annat att det vid den allmänna riskbedömningen särskilt ska beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som föreligger.

2.2 Bedömning

Bestämmelserna om den allmänna riskbedömningen är centrala i penningtvättslagen. Den allmänna riskbedömningen innebär att banken, utifrån sin specifika verksamhet, ska identifiera hur de produkter och tjänster som banken erbjuder kan utnyttjas för dels penningtvätt, dels finansiering av terrorism. I riskbedömningen ska banken även göra en bedömning av hur stor risken är för att detta sker. Den allmänna riskbedömningen är avgörande för en banks arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism, då den ligger till grund för väsentliga delar av bankens övriga åtgärder inom detta område.

När undersökningen inleddes kunde Finansinspektionen konstatera att banken inte kunde redogöra för alla produkter och tjänster som den tillhandahöll i Sverige. Banken hade således inte heller riskbedömt alla produkter och tjänster. Banken hade visserligen gjort en kortfattad riskbedömning av ett fåtal produktklasser, men det saknades genomgående en bedömning av hur bankens olika produktklasser, eller enskilda produkter och tjänster skulle kunna användas för dels penningtvätt, dels för finansiering av terrorism. Inom ramen för den aktuella undersökningen gjorde Finansinspektionen den preliminära bedömningen att banken inte levde upp till penningtvättslagens krav avseende den allmänna riskbedömningen.

Banken, som inte har ifrågasatt bedömningen, har därefter presenterat en åtgärdsplan som syftar till att åtgärda bristerna i fråga. Åtgärdsplanen har under ärendets handläggning förtydligats och Finansinspektionen gör bedömningen att bristerna som sådana kan antas komma att åtgärdas genom denna åtgärdsplan.

Frågan är härefter om bankens planerade åtgärder vidtas tillräckligt skyndsamt. Enligt åtgärdsplanen avser banken att åtgärda bristerna i tre steg. Banken har inledningsvis upprättat en katalog för alla produkter och tjänster. Banken ska senast i december 2021 ha infört 80 procent av alla produkter och tjänster i denna katalog. I december 2022 ska samtliga produkter och tjänster ha katalogiserats. I ett sista steg ska alla bankens produkter och tjänster även vara riskbedömda. Detta sista steg ska vara genomfört senast i mars 2023. Finansinspektionen konstaterar att bristerna avseende bankens riskbedömning av produkter och tjänster förelåg när undersökningsperioden inleddes i januari 2020. Bristerna påtalades första gången i Finansinspektionens avstämningsskrivelse i december 2020. Enligt bankens åtgärdsplan ska riskbedömningen av produkter och tjänster vara klar två år och tre månader efter det att banken mottog avstämningsskrivelsen.

Som ovan redogörs för, är den allmänna riskbedömningen av avgörande betydelse för bankens arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Att banken har genomfört en riskbedömning av de produkter och tjänster som banken tillhandahåller utgör en förutsättning för väsentliga delar av bankens övriga penningtvättsåtgärder. Det åligger därför banken att skyndsamt komma till rätta med de aktuella bristerna. Finansinspektionen finner det anmärkningsvärt att bristerna förelegat under så lång tid och anser att bankens

tidplan för att åtgärda dem inte kan anses godtagbar. Finansinspektionen gör mot denna bakgrund bedömningen att banken inte efterlever 2 kap. 1 § penningtvättslagen.

3. Förutsättningar för ingripande

3.1 Tillämpliga bestämmelser

Av 15 kap. 15 a § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) följer att Finansinspektionen får förelägga ett utländskt kreditinstitut som driver verksamhet i Sverige enligt 4 kap. 1 eller 3 § att göra rättelse om institutet inte driver sin verksamhet i enlighet med bestämmelserna i penningtvättslagen eller i föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen. Om institutet inte följer föreläggandet, ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i institutets hemland. Om rättelse därefter inte sker, får inspektionen förbjuda institutet att påbörja fler transaktioner i Sverige. Innan ett förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i institutets hemland.

Av 17 kap. 1 § femte stycket LBF framgår att inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

3.2 Bedömning

Finansinspektionen konstaterar att banken har uppvisat brister i efterlevnaden av 2 kap. 1 § penningtvättslagen. Vad gäller utländska filialer så har Finansinspektionen inte samma ingripandemöjligheter som gentemot en svensk bank. Den ingripandeåtgärd som Finansinspektionen i detta skede har att tillgå är att förelägga banken att vidta rättelse.

Banken har brustit i att följa 2 kap. 1 § penningtvättslagen genom att inte ha riskbedömt alla produkter och tjänster som den tillhandahåller i Sverige. Banken har presenterat en åtgärdsplan för att komma till rätta med denna brist. Finansinspektionen anser att bankens tidplan för att åtgärda bristen inte är godtagbar. Bristen kan därför inte anses ha rättats. Det föreligger därmed skäl att förelägga banken att vidta åtgärder i enlighet med vad som framgår av beslutet för att komma till rätta med situationen.

Finansinspektionen bedömer att det är skäligen att ge banken fram till den 30 juni 2022 för att vidta åtgärderna. Finansinspektionen kommer att följa upp genomförandet av åtgärderna. Banken ska därför skriftligen redovisa till Finansinspektionen att banken har vidtagit relevanta åtgärder med anledning av föreläggandet och hur dessa åtgärder har resulterat i att banken har följt föreläggandet.

Det föreligger skäl att förordna att beslutet ska gälla omedelbart.

Detta ärende har beslutats av områdeschefen Karin Lundberg efter föredragning av seniora juristen Ulrika Båth Bertram. I den slutliga handläggningen har även biträdande avdelningschefen Erik Blommé, biträdande avdelningschefen Linda Löfgren och den seniora juristen Mika Tuominen deltagit.

FINANSINSPEKTIONEN

Karin Lundberg
Områdeschef
Bank

Ulrika Båth Bertram
Senior jurist
Bankrätt

Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

DELGIVNINGSKVITTO

FI Dnr 20-13007
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Föreläggande att göra rättelse

Handling:

Beslut avseende föreläggande till Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial meddelat den 19 oktober 2021.

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

.....
DATUM

.....
NAMNTECKNING

.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE

.....
EV. NY ADRESS

.....
.....
.....
.....
.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämningsman.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm, eller till finansinspektionen@fi.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått del av beslutet.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Finansinspektionen att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.